

PREZES
REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ
W KATOWICACH

Katowice, 28 lipca 2021 r.

Znak: WK-610/6/4/21

Pan
Jerzy Żurek
Wójt Gminy
Konopiska

Wystąpienie pokontrolne

Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w dniach od 2 lutego do 26 marca 2021 r. kontrolę kompleksową gospodarki finansowej **Gminy Konopiska** za okres od 1 stycznia 2017 r. do 26 marca 2021 r.

Ustalenia kontroli zawarte zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 2 czerwca 2021 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce kontrolowanej.

Poniżej przedstawiam poszczególne nieprawidłowości, wskazując wnioski zmierzające do ich usunięcia i usprawnienia badanej działalności oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowe wykonywanie czynności służbowych, stosownie do art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137).

W zakresie zamówień publicznych:

- *W zakresie przygotowania, przeprowadzenia 2019 r. postępowania w trybie przetargu nieograniczonego pn.: Remont drogi nr 628009S (ul. Zielona) w Aleksandrii Pierwszej” stwierdzono, że Zamawiający określił warunki udziału w postępowaniu w zakresie zdolności technicznej lub zawodowej w sposób nieproporcjonalny do przedmiotu zamówienia, czym naruszono art. 22 ust. 1a w związku z art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2018 r. poz. 1986 z późn. zm.). Zgodnie z ww. przepisami, zamawiający określa warunki udziału w postępowaniu w sposób proporcjonalny do przedmiotu zamówienia oraz umożliwiający ocenę zdolności do należytego wykonania zamówienia, w szczególności wyrażając je jako minimalne poziomy zdolności, ponadto zamawiający przygotowuje i przeprowadza postępowanie o udzielenie zamówienia w sposób zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji i równe traktowanie wykonawców oraz zgodnie z zasadami proporcjonalności i przejrzystości.*

Zamawiający, w specyfikacji istotnych warunków zamówienia wymagał, aby wykonawca wykazał wykonanie w ciągu ostatnich 5 lat przed upływem terminu składania ofert, a jeżeli okres prowadzenia działalności jest krótszy - w tym okresie, jednej roboty polegającej na przebudowie albo odbudowie drogi o nawierzchni asfaltowej o łącznej wartości zadania co najmniej 1.000.000,00 zł brutto.

Przedmiotem zadania były prace remontowe, wobec tego tak sformułowany warunek nie był proporcjonalny do przedmiotu zamówienia.

Stosownie do art. 3 pkt 8 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz.U. z 2019 r. poz. 1186 z późn. zm.), przez remont należy rozumieć wykonywanie w istniejącym obiekcie budowlanym robót budowlanych polegających na odtworzeniu stanu pierwotnego, natomiast budowa zgodnie z art. 3 pkt 6 ww. ustawy to wykonywanie obiektu budowlanego w określonym miejscu, a także odbudowa, rozbudowa, nadbudowa obiektu budowlanego. Przebudowa, zgodnie z art. 3 pkt 7a, to wykonywanie robót budowlanych, w wyniku których następuje zmiana parametrów użytkowych lub technicznych istniejącego obiektu budowlanego, z wyjątkiem charakterystycznych parametrów, jak: kubatura, powierzchnia zabudowy, wysokość, długość, szerokość bądź liczba kondygnacji.

Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników Urzędu Gminy, Zamawiający chciał mieć pewność że wyłoniona firma będzie firmą spełniającą warunki i posiadającą niezbędne doświadczenie w pracach drogowych nie tylko remontowych ale i bardziej zaawansowanych. Przy tego typu robotach budowlanych oraz wiedzy Inwestora o stanie technicznym drogi gmina musiała się zabezpieczyć na roboty nieprzewidziane w dokumentacji, a mogące wystąpić podczas realizacji zadania.

Zadania w zakresie przygotowania postępowania o zamówienie publiczne, w tym przygotowanie projektu ogłoszenia o zamówieniu i specyfikacji istotnych warunków zamówienia należały do Inspektora ds. zamówień publicznych. Nadzór w tym zakresie należał do p. Jerzego Żurka – Wójta Gminy Konopiska, który zatwierdził także specyfikację istotnych warunków zamówienia.

Wniosek nr 1

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Konopiska w zakresie przygotowania postępowań o udzielenie zamówienia klasycznego o wartości mniejszej niż progi unijne, co w szczególności dotyczy opisywania warunków udziału w postępowaniu w sposób proporcjonalny do przedmiotu zamówienia umożliwiający ocenę zdolności wykonawcy do należytego wykonania zamówienia, zgodnie z art. 112 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2019 r., z 2021 r. poz. 1129 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r., poz. 305).

W zakresie zaciągania zobowiązań:

- *W 2018 r. zaciągnięto zobowiązanie obciążające budżet Gminy Konopiska na lata 2018 - 2022 w kwocie 1.660.000,00 zł, bez upoważnienia Rady Gminy Konopiska, o którym mowa w art. 228 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 z późn. zm.). Zgodnie ze wskazanym przepisem, uchwała w sprawie wieloletniej prognozy finansowej może zawierać upoważnienie dla zarządu do zaciągania zobowiązań związanych z realizacją zamieszczonych w niej przedsięwzięć, oraz z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i w latach następnych jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania jednostki i z których wynikające płatności wykraczają poza rok budżetowy.*

Powyższe dotyczyło zadania wieloletniego dotyczącego wykupu terenu na cele inwestycji infrastrukturalnych w związku z umową na zapłatę za nieruchomości pierwotnie przekazane gminie nieodpłatnie.

W dniu 3 kwietnia 2018 r. zawarto umowę nr 2/2018 z Krajowym Ośrodkiem Wsparcia Rolnictwa Oddział Terenowy w Opolu (zwany dalej KOWR, który z dniem 1 września 2017 r. przejął część zadań po zlikwidowanej Agencji Nieruchomości Rolnych), w której Gmina Konopiska, w związku z niewykonaniem warunków nieodpłatnego przekazania nieruchomości gruntowych Skarbu Państwa, określonych w akcie notarialnym Rep. A Nr 4041/2008 z dnia 15 kwietnia 2008 r. zobowiązała się spłacić w ratach w latach 2018 - 2022 należność, zwaną wierzytelnością w wysokości 1.660.000,00 zł, wraz z naliczonym od 3 kwietnia 2018 r. oprocentowaniem w wysokości stopy dyskontowej od niespłaconej należności głównej stanowiącej na ww. dzień 2,85%.

W powyższej umowie spłatę wierzytelności ustalono w pięciu ratach po 332.000,00 zł, płatną do 30 kwietnia, począwszy od 2018 r. do 2022 r.

Zawierając ww. umowę zaciągnięto zobowiązanie obciążające budżet Gminy w latach 2018 - 2022, pomimo braku stosownego upoważnienia

W Wieloletniej Prognozie Finansowej na lata 2018 - 2025 uchwalonej uchwałą Rady Gminy Konopiska Nr 308/XLII/2017 z dnia 15 grudnia 2017 r. upoważniono Wójta Gminy Konopiska do zaciągania zobowiązań na finansowanie przedsięwzięć ujętych w załączniku nr 2 do uchwały, w którym przyjęto wykaz przedsięwzięć Gminy Konopiska na lata 2018 - 2022. W wykazie przedsięwzięć nie uwzględniono ww. zadania.

Przedsięwzięcie spłacane z wydatków w latach 2018 - 2022 pn.” Wykup terenów na cele gminy - zwiększenie majątku gminnego na terenach przemysłowych” wprowadzono do WPF na lata 2018 - 2026 na podstawie zmiany uchwały Rady Gminy Konopiska Nr 342/XLVIII/2018 w dniu 28 maja 2018 r.

Umowę nr 2/2018 z dnia 3 kwietnia 2018 r. w imieniu Gminy Konopiska podpisał p. Jerzy Żurek – Wójt Gminy Konopiska. Kontrasygnatę na umowie złożyła w dniu 17 kwietnia 2018 r. p. Jadwiga Janik – Skarbnik Gminy Konopiska.

Wniosek nr 2

Zaciągać wieloletnie zobowiązania zgodnie z upoważnieniami udzielonymi przez Radę Gminy Konopiska, stosownie do art. 228 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r., poz. 305).

W zakresie gospodarki nieruchomościami:

- W 2019 r. zmieniono postanowienia umowy dzierżawy nieruchomości z 2 listopada 2012 r. zawartej na czas nieoznaczony w zakresie przedmiotu dzierżawy, bez zastosowania trybu przetargowego. W myśl art. 37 ust. 4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.), zawarcie umów użytkowania, najmu lub dzierżawy na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata lub na czas nieoznaczony następuje w drodze przetargu. Rada gminy może wyrazić zgodę na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia tych umów. Nie sporządzono także i nie wywieszono wykazu nieruchomości przeznaczonych do dzierżawy, mając na uwadze art. 35 ww. ustawy.*

Zgodnie z obowiązującymi w jednostce zasadami nabycia, zbycia i obciążania nieruchomości gruntowych stanowiących własność gminy Konopiska oraz ich wydzierżawiania lub najem na okres dłuższy niż trzy lata ustalonymi przez Radę Gminy Konopiska uchwałą Nr 53/VI/03 z dnia 31 marca 2003 r., oddawanie nieruchomości w dzierżawę lub najem na okres dłuższy niż trzy lata następuje w drodze przetargu.

Zawierając w dniu 29 lipca 2019 r. aneks nr 3 do ww. umowy dokonano zmiany w zakresie powierzchni dzierżawionej nieruchomości, poprzez wpisanie do umowy w miejsce dzierżawionej części działki nr 2404/4 o pow. 2.0000 ha, wydzielonej z niej części działki nr 2404/8 o pow. 2.1980 ha. Wobec powyższego, aneksem nr 3 zwiększono przedmiot dzierżawy o 0,1980 ha.

Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników, na wydzierżawienie nieruchomości ogłoszono przetarg nieograniczony w 2012 r. Aneks został podpisany w związku z dokonaniem podziału działki nr 2404/4, której część była objęta umową z 2012 r. Powstała z podziału działka nr 2404/8 odpowiada terenowi wydzierżawionemu umową z dnia 2.11.2012 r. W/w aneksem doprowadzono tylko do zgodności zapisów umowy z dnia 2 listopada 2012 r. dot. numeru działki i jej powierzchni (która to niezgodność była wynikiem geodezyjnego podziału działki). Działka nr 2404/8 stanowi ten sam teren co część działki nr 2404/4, która była przedmiotem umowy z dnia 2 listopada 2012 r. W związku z powyższym nie zachodziła konieczność podejmowana przez Radę Gminy Konopiska uchwały wyrażającej zgodę na wydzierżawienie w drodze bezprzetargowej działki nr 2404/8.

Należy zauważyć, że ww. zmiana umowy nie dotyczyła sprostowania błędu w zakresie powierzchni dzierżawionej nieruchomości od dnia jej zawarcia tj. 2 listopada 2012 r. Konsekwentnie nie podjęto działań celem ustalenia czynszu dzierżawnego oraz zobowiązania z tytułu podatku od nieruchomości w wyższej wysokości za okres sprzed obowiązywania ww. aneksu do umowy dzierżawy.

Wydzierżawienie części niezabudowanej nieruchomości oznaczonej jako działka nr 2404/4 o łącznej pow. 2.0000 ha, potwierdzono także protokołami zdawczo-odbiorczymi stanowiącymi załączniki do umowy dzierżawy z dnia 2 listopada 2012 r. oraz załącznik do Aneksu nr 1 do ww. umowy z dnia 3 grudnia 2012 r., którymi odpowiednio przekazano do dzierżawy pow. 1.5000 ha, a następnie 0,5000 ha.

- W latach 2018 - 2020 przy oddaniu w najem/dzierżawę nieruchomości Gminy Konopiska, zaniechano zamieszczania wykazów nieruchomości przeznaczonych do oddania w najem/dzierżawę na stronie internetowej Urzędu, oraz zamieszczania w prasie lokalnej informacji o wywieszeniu ww. wykazów w siedzibie Urzędu, co wymagane było art. 35 ust. 1 i 1b ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2018 r. poz. 121 z późn. zm.). Zgodnie z ww. przepisami, właściwy organ sporządza i podaje do publicznej wiadomości wykaz nieruchomości przeznaczonych do zbycia lub oddania w użytkowanie, najem, dzierżawę lub użyczenie. Wykaz ten wywiesza się na okres 21 dni w siedzibie właściwego urzędu, a także zamieszcza się na stronach internetowych właściwego urzędu. Informację o zamieszczeniu wykazu właściwy organ podaje do publicznej wiadomości przez ogłoszenie w prasie lokalnej o zasięgu obejmującym co najmniej powiat, na terenie którego położona jest nieruchomość.*

W myśl art. 35 ust. 1b ww. ustawy o gospodarce nieruchomościami, wykaz sporządza się i podaje do publicznej wiadomości, jeżeli po umowie zawartej na czas oznaczony do 3 miesięcy strony zawierają kolejne umowy, których przedmiotem jest ta sama nieruchomość.

Powyższe dotyczyło:

- *dzierżawy części działki nr 2404/4 o pow. 1,1000 ha w okresie od 1 sierpnia 2018 r. do 31 maja 2019 r. na podstawie kolejnych umów dzierżawy tj.: umowy z dnia 16 lipca 2018 r., umowy z dnia 27 grudnia 2018 r., umowy z dnia 25 kwietnia 2019 r.*
- *zawarcia w dniu 15 czerwca 2020 r. Aneksu nr 1 do umowy z dnia 13 lipca 2018 r. dzierżawy z części działki nr 2434/2 zawartej na okres od lipca 2018 r. do czerwca 2021 r., którym zwiększono powierzchnię dzierżawionej nieruchomości do 1.700m²,*
- *zawarcia w dniu 9 listopada 2020 r. kolejnej umowy najmu lokalu użytkowego oraz części działki 1525/16 na okres od listopada 2020 r. do października 2022 r.*

Zadania związane z oddawaniem w najem/dzierżawę nieruchomości gminnych należały do obowiązków Specjalisty ds. gospodarki nieruchomościami w Referacie Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska. Do czerwca 2020 r. pracownik zatrudniony był na samodzielnym stanowisku specjalisty ds. gospodarki nieruchomościami i podlegał bezpośrednio Wójtowi Gminy Konopiska.

Wniosek nr 3

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Konopiska w zakresie:

- *przygotowania i prowadzenia postępowań na dzierżawę nieruchomości w trybie przetargowym, stosownie do art. 37 ust. 4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2020 r., poz. 1990 z późn. zm.) i zasadami nabycia, zbycia i obciążania nieruchomości gruntowych stanowiących własność gminy Konopiska oraz ich wydzierżawiania lub najem na okres dłuższy niż trzy lata ustalonymi przez Radę Gminy Konopiska uchwałą Nr 53/VI/03 z dnia 31 marca 2003 r.,*
 - *sporządzania i zamieszczania wykazów nieruchomości przeznaczonych do oddania w najem/dzierżawę na stronie internetowej Urzędu, oraz zamieszczania informacji o wykazach w prasie lokalnej, stosownie do art. 35 ust. 1 i 1b ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2020 r. poz. 1990 z późn. zm.).*
- *Do dnia kontroli, zaniechano opracowania planu wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości, o którym mowa w art. 25 ust. 2 w związku z art. 25 ust. 1 z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2014 r., poz. 518 z późn. zm.). Zgodnie z przywołanymi przepisami, gospodarowanie gminnym zasobem nieruchomości przez wójta polega w szczególności na sporządzaniu planów wykorzystania zasobu.*

Zarządzeniem Nr 24/2021 Wójta Gminy Konopiska z dnia 1 marca 2021 r. przyjęto plan wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości Gminy Konopiska na lata 2021 - 2023.

Osobą odpowiedzialną za gospodarowanie gminnym zasobem nieruchomości zgodnie z treścią art. 25 ust. 1 ww. ustawy o gospodarce nieruchomościami był p. Jerzy Żurek – Wójt Gminy Konopiska.

Wniosek nr 4

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska, w zakresie sporządzania planów wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości, stosownie do art. 25 ust. 2 i ust. 2a w związku z art. 25b ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2020 r. poz. 1990 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r., poz. 305).

W zakresie podatków lokalnych:

- *W latach 2016 - 2021 do dnia kontroli, nieprawidłowo przeprowadzono czynności mające na celu ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności wykazanych przez podatników podatku od nieruchomości danych o posiadanych nieruchomościach oraz nie wezwano tych podatników do złożenia deklaracji, korekt deklaracji podatkowych i do wyjaśnienia przyczyn ich niezłożenia.*

Zgodnie z art. 272 pkt 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r., poz. 613 z późn. zm.), organy podatkowe pierwszej instancji dokonują czynności sprawdzających, mających na celu ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami. Stosownie do art. 274a § 1 tej ustawy, organ podatkowy może zażądać złożenia wyjaśnień w sprawie przyczyn niezłożenia deklaracji lub wezwać do ich złożenia, jeżeli nie zostały złożone mimo takiego obowiązku. W myśl art. 274a § 2 Ordynacji podatkowej, w razie wątpliwości co do poprawności złożonej deklaracji organ podatkowy może wezwać do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych. Ponadto, organ podatkowy nie skorzystał z możliwości przeprowadzenia u podatników kontroli podatkowej, o której mowa w art. 281 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa. Zgodnie z przytoczonym przepisem, organy podatkowe pierwszej instancji mogą również przeprowadzić kontrolę podatkową u podatników. W myśl art. 281 § 2 ww. ustawy, celem kontroli podatkowej jest sprawdzenie, czy kontrolowani wywiązują się z obowiązków wynikających z przepisów.

Powyższe dotyczyło:

- *dzierżawcy o nr karty kontowej 997, który w okresie od lipca 2016 r. do 31 maja 2019 r. dzierżawił od Gminy Konopiska na podstawie czterech kolejnych umów dzierżawy część działki nr 2404/4 o pow. 1,10 ha w celu prowadzenia działalności gospodarczej - zaplecza budowy autostrady.*

W 2019 r. organ podatkowy po otrzymaniu informacji z Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego o zakończeniu budowy mobilnego węzła betoniarskiego przeznaczonego na potrzeby realizacji inwestycji drogowej zlokalizowanego m.in. na działce o nr 2404/4, wezwał podmiot do złożenia deklaracji na podatek na 2019 r. Do dnia kontroli podmiot nie złożył deklaracji na podatek od nieruchomości, pomimo ciążącego na nim obowiązku, nie uiszczał także na rzecz Gminy podatku od nieruchomości. Organ podatkowy nie wszczął dalszego postępowania podatkowego.

W czasie kontroli organ podatkowy wezwał ponownie podmiot do złożenia deklaracji na podatek od nieruchomości za lata 2016 - 2019. W dniu 4 marca 2021 r. podmiot złożył deklaracje na podatek od nieruchomości za ww. okres wykazując do opodatkowania dzierżawioną część działki jako grunty związane z prowadzoną działalnością gospodarczą. W dniu 4 marca 2021 r. podatnik uiszczył podatek od nieruchomości za ww. okres w łącznej kwocie 23.463,00 zł.

➤ podatnika (osoby prawnej) o nr karty kontowej 121, który na podstawie umowy dzierżawy z dnia 2 listopada 2012 r., dzierżawił do lipca 2019 r. od Gminy Konopiska część działki nr 2404/2 o pow. 2.0000 ha z przeznaczeniem na prowadzenie działalności gospodarczej. Aneks nr 3 z dnia 29 lipca 2019 r. w związku z podziałem dzierżawionej działki o nr 2404/2 zmieniono powierzchnię dzierżawy do 2.1980 ha (po podziale działka nr 2404/8).

Podatnik do końca 2019 r. deklarował do opodatkowania jako grunty związane z prowadzoną działalnością gospodarczą w części dot. gruntów dzierżawionych od Gminy, grunty o powierzchni 2.000 m², zamiast 2.0000 ha (stawka za m² gruntu zajętego na prowadzenie działalności gospodarczej wynosiła w latach 2017 - 2018 – 0,75 zł/m², w 2019 r. 0,77 zł/m²).

Od 2020 r. zgodnie z umową zamiany ww. nieruchomości, za grunt o pow. 2.1980 ha związany z działalnością gospodarczą podatek płaci osoba fizyczna o nr karty kontowej 6215.

Ponadto, ww. osoba prawna dzierżawiła pod działalność gospodarczą od Gminy Konopiska na podstawie umowy z dnia 3 października 2019 r. działkę o nr 2404/7 o pow. 1.4202 ha, której także nie deklarowano do opodatkowania.

Organ podatkowy nie wniósł uwag do składanych przez podatnika deklaracji na podatek od nieruchomości za lata 2017 - 2021, nie wezwał podatnika do złożenia wyjaśnień ani korekt deklaracji za ww. okres, nie przeprowadził wystarczających czynności sprawdzających mających na celu ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami.

➤ podatnika (osoby prawnej) o nr karty kontowej 43, który na podstawie umowy z dnia 13 lipca 2018 r. dzierżawił od Gminy Konopiska na okres od 2 lipca 2018 r. do 30 czerwca 2021 r. część działki nr 2434 o pow. 980 m². Aneks z dnia 15 czerwca 2020 r. rozszerzono zakres umowy dzierżawy o część działki nr 2434/2 o 720 m². Podatnik w związku ze zmianą przedmiotu dzierżawy nie złożył korekty deklaracji na 2020 r., a w deklaracji na rok 2021 zadeklarował w zakresie dzierżawionych od Gminy nieruchomości powierzchnię 980 m². Organ podatkowy do dnia kontroli nie wezwał podatnika do złożenia korekt deklaracji.

W trakcie kontroli, pismem z dnia 1 marca 2021 r. wezwano podatnika do złożenia korekt deklaracji w ww. zakresie za lata 2020 - 2021.

➤ podatnika (osoby prawnej) o nr karty kontowej 29, który w deklaracjach oraz korektach deklaracji na lata 2017 - 2019 nie wykazał do opodatkowania budowli, pomimo iż grunt wokół budynku wykorzystywanego na prowadzenie działalności gospodarczej wybrukowano kostką betonową. Na podstawie danych pochodzących z ogólnodostępnej platformy internetowej ustalono, że na nieruchomości podatnika znajdował się grunt wybrukowany kostką. Zgodnie z zawiadomieniem z ewidencji gruntów z dnia 23 maja 2019 r. podatnik zbył nieruchomość w maju 2019 r.

Podmiot został wezwany w dniu 23 lutego 2021 r. do złożenia informacji podatkowej. Do dnia zakończenia kontroli, podatnik nie złożył ww. informacji

➤ podatnik nr karty kontowej 6062, osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą, który w informacji na podatek od nieruchomości na rok 2019 z dnia 3 grudnia 2019 r. - nabycie nieruchomości od podatnika nr 29 na podstawie aktu notarialnego z maja 2019 r., nie wykazał do opodatkowania budowli, pomimo iż grunt wokół budynku wykorzystywanego na prowadzenie działalności gospodarczej wybrukowano kostką betonową. Na podstawie danych pochodzących z ogólnodostępnej platformy internetowej ustalono, że na nieruchomości podatnika znajdował się grunt wybrukowany kostką.

Podmiot został wezwany w dniu 24 lutego 2021 r. do złożenia informacji podatkowej. Do dnia zakończenia kontroli, podatnik nie złożył ww. informacji.

➤ *podatnik o nr karty kontowej 5430 oraz podatnik o nr karty kontowej nr 1796 - osoby fizyczne, które zgodnie z dokumentacją podatkową zadeklarowały do opodatkowania i opłacały podatek za tą samą nieruchomość - budynek mieszkalny. Pracownicy wyjaśnili, iż w związku z pojawieniem się wątpliwości dotyczących podwójnego opodatkowania budynku mieszkalnego, w trakcie kontroli wezwano strony do złożenia wyjaśnień.*

Zgodnie z art. 1a ust. 1 pkt 2 i pkt 3, art. 2 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych, budowla to obiekt budowlany w rozumieniu przepisów prawa budowlanego niebędący budynkiem lub obiektem małej architektury, a także urządzenie budowlane w rozumieniu przepisów prawa budowlanego związane z obiektem budowlanym, które zapewnia możliwość użytkowania obiektu zgodnie z jego przeznaczeniem. Grunty, budynki i budowle związane z prowadzeniem działalności gospodarczej to grunty, budynki i budowle będące w posiadaniu przedsiębiorcy lub innego podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą. Opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości podlegają budowle lub ich części związane z prowadzeniem działalności gospodarczej.

Zadania z zakresu wymiaru podatku od nieruchomości należały do pracowników ds. wymiaru podatków w Referacie Finansów. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Jadwiga Janik – Skarbnik Gminy Konopiska.

Wniosek nr 5

Wszczęć w trybie art. 165 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2020 r. poz. 1325 z późn. zm.) postępowanie podatkowe w celu prawidłowego ustalenia podstawy opodatkowania za lata 2017 - 2021 wobec podatnika o numerze karty kontowej 121, oraz podjąć dalsze działania celem prawidłowego opodatkowania nieruchomości należących do podatników o nr kart kontowych 43, 29, 6062, 5430, 1796, mając na uwadze art. 272 pkt 3, art. 274a § 2 ustawy Ordynacja podatkowa, w związku z art. 1a ust. 1 pkt 2 i pkt 3, art. 2 ust. 1 pkt 3, ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1170 z późn. zm.).

Wniosek nr 6

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Finansów Urzędu Gminy Konopiska w zakresie dokonywania czynności sprawdzających informacje podatkowe oraz deklaracje podatkowe, stosownie do art. 272 pkt 3, art. 274a § 1 i § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2020 r., poz. 1325 z późn. zm.) w związku z wymogami przepisów art. 1a ust. 1 pkt 2 i pkt 3, art. 2 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1170 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 ust. 1 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305).

W zakresie długu publicznego:

- *W Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Konopiska na lata 2021 - 2031 przyjętej uchwałą Nr 227/XXVI/2020 Rady Gminy Konopiska z dnia 22 grudnia 2020 r., która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2021 r. w kolumnie 5.1.1.2 wykazano spłaty kredytów i pożyczki zaciągniętych na współfinansowanie zadań realizowanych z udziałem środków unijnych jako podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań w kwotach: 1.349.600,00 zł w roku 2021, 1.247.876,40 zł w roku 2022, 1.163.618,00 zł w roku 2023 oraz 1.494.074,53 zł w roku 2024, niezgodnie z wymogami art. 243 ust. 3a ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.). Zgodnie ze wskazanym przepisem, ograniczenia określonego w art. 243 ust. 1 ww. ustawy nie stosuje się także do spłat rat kredytów wraz z należnymi odsetkami i dyskontem, zaciągniętych w związku z umową zawartą na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego w co najmniej 60% ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 tej ustawy, w części odpowiadającej wydatkom na wkład krajowy finansowanych tymi zobowiązaniami.*

Ponadto zgodnie z art. 13 ustawy z dnia 8 listopada 2013 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2013 r. poz. 1646), art. 243 ust. 3a ustawy o finansach publicznych), w brzmieniu nadanym ww. ustawą o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw, ma zastosowanie do wydatków wynikających z umowy o dofinansowanie, o której mowa w art. 206 tej ustawy, zawartej po dniu 1 stycznia 2013 r. i poniesionych po tym dniu.

Powyższe dotyczyło spłat zobowiązań zaciągniętych na finansowanie:

- *zadania pn. „Budowa kanalizacji sanitarnej w ul. Sadowej wraz z przesylem ścieków do ul. Spółdzielczej w Gminie Konopiska”, realizowanego z udziałem środków unijnych na podstawie umowy zawartej w dniu 3 stycznia 2013 r.*

Wkład własny Gminy Konopiska na realizację ww. zadania wyniósł 618.366,08 zł, w tym 73.098,68 zł ze środków budżetu gminy oraz 545.267,40 zł ze środków kredytu długoterminowego. Ww. kredyt na to zadanie został zaciągnięty w kwocie 1.460.853,40 zł. W dniu 14 lipca 2017 r. Gmina Konopiska dokonała zwrotu pomocy finansowej w wysokości 12.322,00 zł z tytułu nienależnie pobranej pomocy [w wyniku przeprowadzonej na miejscu wizytacji, stwierdzono, że przyłącza na dwóch działkach nie zostały podłączone do nieruchomości]. Wobec tego faktyczny procentowy udział środków unijnych w realizowanym zadaniu wyniósł 59,69%.

W związku z ww. zwrotem środków w 2017 r., powyższe zadanie nie było już zadaniem finansowanym w co najmniej 60% ze środków unijnych, nie było więc przesłanek do wyłączenia z długu publicznego spłat rat kredytu zaciągniętego na sfinansowanie wkładu własnego do tego zadania.

Zgodnie z wyjaśnieniami, wyłączenia spłat rozchodów wynikających z ww. umowy o kredyt długoterminowy ujęto w Wieloletnich Prognozach Finansowych Gminy Konopiska obowiązujących w latach 2017 - 2020. W roku 2017 wyłączono rozchody w wysokości 29.600,00 zł, w roku 2018 – 259.600,00 zł, w roku 2019 -202.200,00 zł w roku 2020 - 284.977,00 zł, w roku 2023 - 249.600,00 zł, w roku 2024 -147.876,40 zł.

W związku ze wcześniejszymi spłatami rat ww. kredytu w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Konopiska na lata 2021 - 2031 przyjętej uchwałą Nr 227/XXVI/2020 Rady Gminy Konopiska z dnia 22 grudnia 2020 r. w kolumnie 5.1.1.2 wykazano wyłączenia w roku 2021 w wysokości 249.000,00 zł oraz w roku 2022 w wysokości 147.876,40 zł.

- zadania pn. „Uporządkowanie gospodarki ściekowej na terenie Gminy Konopiska”. Zadanie realizowano z udziałem środków unijnych na podstawie umowy z dnia 18 listopada 2009 r. Wkład własny Gminy na ww. zadanie wyniósł 16.617.055,98 zł, w tym 6.912.488,12 zł w postaci pożyczki z WFOŚiGW w Katowicach.

Umowa pożyczki została zawarta w dniu 23 kwietnia 2010 r. w wysokości 9.771.522,33 zł. Zgodnie z aneksem nr 8 z dnia 27 maja 2015 r. pożyczka została udzielona ostatecznie w kwocie 6.912.488,12 zł. W ww. aneksie przewidziano spłatę zobowiązań w 36 ratach do 15 grudnia 2024 r. Planowane spłaty – 2016 r. – 2.000,00 zł, 2017- 2.000,00 zł, 2018 r. – 685.481,91 zł, 2019 r. – 702.000,00 zł, 2020 r. – 1.100.000 zł, 2021 r.: 1.100.000 zł, 2022 r.: 1.100.000 zł, 2023 r.: 1.100.000 zł, 2024 r.: 1.104.488,12 zł.

Planowane spłaty ww. pożyczki zostały ujęte w WPF w kol. 5.1.1.2 na podstawie uchwały Rady Gminy Konopiska Nr 79/IX/2019 z dnia 18 czerwca 2019 r. w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Konopiska na lata 2019 - 2028.

Ponieważ umowa na dofinansowanie ww. zadania została zawarta przed 1 stycznia 2013 r., nieprawidłowo wykazano kwoty przypadających na dany rok kwot ustawowych wyłączeń określonych w art. 243 ust. 3a ustawy o finansach publicznych w okresie spłaty powyższych zobowiązań, tj. w latach 2019 - 2024 w wysokości łącznie 6.206.488,12 zł.

W Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Konopiska na lata 2021 - 2031 nieprawidłowo ujęto w kolumnie 5.1.1.2 wartość spłat ww. pożyczki na: 2021 r.: 1.100.000 zł, 2022 r.: 1.100.000 zł, 2023 r.: 1.100.000 zł, 2024 r.: 1.104.488,12 zł.

- zadania pn. „Budowa kanalizacji sanitarnej w ul. Źródlanej w Konopiskach”. Zadanie realizowano z udziałem środków unijnych na podstawie umowy z dnia 31 października 2017 r. Udział środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, w finansowaniu zadania wyniósł 61,95%, wkład własny Gminy Konopiska na ww. zadanie wynosił 496.208,92 zł i był finansowany ze środków budżetu gminy w postaci otrzymanego kredytu. Umowę o kredyt zawarto w dniu 20 lipca 2018 r. na łączną kwotę 1.547.637 zł.

Zgodnie z wyjaśnieniami, w latach 2019-2024 w kol. 5.1.1.2 wieloletniej prognozy finansowej Gminy Konopiska wykazywane były wyłączenia z art. 243 ust. 3a w wysokościach: rok 2019 – 241.366,00 zł, rok 2020 – 162.000,00 zł, rok 2023 – 63.618,00 zł, rok 2024 -136.382,00 zł (łącznie 603.366 zł).

Mając na uwadze ww. warunki finansowania tego zadania, kwota planowanych do spłaty rat kredytu podlegająca wyłączeniu ze wskaźnika spłaty zobowiązań na podstawie art. 243 ust. 3a ustawy o finansach publicznych to kwota łącznie 496.208,92 zł.

Zobowiązanie z tytułu ww. kredytu na dzień 1 stycznia 2021 r. wynosiło 200.000,00 zł i zostało zaplanowane do spłaty oraz wyłączeń (5.1.1.2) w roku 2023 – 63.618,00 zł oraz w roku 2024 – 136.382,00 zł.

- zadania pn. „Przebudowa z rozbudową części budynku Szkoły Podstawowej w Konopiskach związanej ze zmianą sposobu użytkowania na Przedszkole”, zrealizowanego na potrzeby projektu pn. „Kolorowe przedszkole”. Umowa o dofinansowanie projektu została zawarta w dniu 21 stycznia 2019 r.

Zgodnie z umową, Gminie Konopiska została przyznana kwota dofinansowania nieprzekraczająca 478.322,62 zł, stanowiąca nie więcej niż 85% całkowitych wydatków kwalifikowalnych Projektu. Całkowitą wartość projektu ustalono w kwocie 562.732,50 zł. Beneficjent zobowiązał się do wniesienia wkładu własnego w kwocie 84.409,88 zł, co stanowić miało 15% wydatków kwalifikowanych projektu.

Ostateczna kwota dofinansowania zadania wyniosła 45.086,70 zł, a wkład własny gminy 442.605,21 zł, wobec tego udział środków unijnych w wartości zadania wyniósł 9,25%. Na dzień 1 stycznia do spłaty z tytułu ww. kredytu w roku 2024 pozostało 253.204,41 zł.

Mając na uwadze wysokość dofinansowania środkami unijnymi tego zadania (poniżej 60%) nieprawidłowo wykazano w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Konopiska na lata 2021 - 2031 w kolumnie 5.1.1.2 wartość planowanej do spłaty w 2024 r. kwoty tego kredytu w wysokości 253.204,41 zł.

Zgodnie z art. 226 ust. 1 pkt 5 ustawy o finansach publicznych, wieloletnia prognoza finansowa powinna być realistyczna i określać dla każdego roku objętego prognozą co najmniej przychody i rozchody budżetu jednostki samorządu terytorialnego, z uwzględnieniem długu zaciągniętego oraz planowanego do zaciągnięcia. Aby natomiast spełniać ustawowy wymóg realności Wieloletnia Prognoza Finansowa powinna być weryfikowalna i przygotowana w oparciu o prawidłowe założenia metodologiczne, bez zaniżania lub zawyżania prognozowanych wartości.

Zgodnie z wyjaśnieniami p. Jadwigi Janik, Skarbnika Gminy Konopiska, w trakcie kontroli po dokonaniu ponownej dogłębnej analizy wyłączeń z art. 243 ust. 3a, dokonano ich korekty i na podstawie zarządzeń Wójta: Nr 18/2021 z 22.02.2021 r. oraz Nr 21/2021 z dnia 23.02.2021 roku w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Konopiska na lata 2021 - 2031, skorygowano wielkości wykonane w latach 2018 - 2020 oraz wielkości planowane na lata 2021 i następne - do wysokości 0,00 zł. Z uwagi na fakt, że aby zachować prawidłowe wyniki wskaźników spłaty zobowiązań, Gmina Konopiska nie musi stosować wyłączeń wynikających z art. 243 ust. 3a i 3b, zostały one wyzerowane ww. zarządzeniami.

Należy zauważyć, że zgodnie z przepisem art. 243 ust. 3a ww. ustawy o finansach publicznych, ograniczenia określonego w art. 243 ust. 1 tej ustawy nie stosuje się do spłat rat kredytów i pożyczek wraz z należnymi odsetkami i dyskontem, wskazanych w tym przepisie. Zatem z przepisu art. 243 ust. 3a nie wynika możliwość wyboru w tym zakresie. Jeżeli jednostka zaciągnęła zobowiązania, których spłata podlega wyłączeniu ze wskaźnika spłaty zobowiązań, to należy je wskazać w wieloletniej prognozie finansowej.

Zadania w zakresie przygotowywania projektu wieloletniej prognozy oraz jej zmian należały do p. Jadwigi Janik, Skarbnika Gminy Konopiska. W myśl art. 230 ust. 1 i ust. 2 ustawy o finansach publicznych, inicjatywa w sprawie sporządzenia projektu uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej i jej zmiany oraz przedłożenie jej organowi stanowiącemu należały do p. Jerzego Żurka, Wójta Gminy Konopiska.

- W uchwale Rady Gminy Konopiska Nr 143/XV/2019 z dnia 20 grudnia 2019 r. w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Konopiska na lata 2020 - 2030 (ze zm.) w roku 2020 wykazano w poz. 5.1.1.3 „kwota wyłączeń z tytułu wcześniejszej spłaty zobowiązań, określonych w art. 243 ust. 3b ustawy”, kwotę 300.000,00 zł. Zgodnie z art. 243 ust. 3b pkt 1 w związku z art. 243 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.), ograniczenia określonego w art. 243 ust. 1 ww. ustawy, nie stosuje się także do następującej wyłącznie w roku budżetowym, na który uchwalono budżet, wcześniejszej spłaty zobowiązań, która przypadłaby po roku budżetowym, na który uchwalono budżet środkami pochodzącymi z nowego zobowiązania, jeżeli obniża to łączny koszt obsługi długu w całym okresie spłaty. Ustalenie spełnienia*

warunku określonego w art. 243 ust. 3b pkt 1 następuje na podstawie danych przedstawianych przez jednostkę samorządu terytorialnego, przy czym, określając łączny koszt obsługi długu związany z danym zobowiązaniem, należy uwzględnić koszty, które jednostka jest obowiązana zapłacić, w szczególności odsetki, opłaty i prowizje.

W dniu 27 listopada 2020 r. została zawarta umowa o kredyt w wysokości 2.550.656,19 zł z przeznaczeniem na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu pożyczek i kredytu. Okres kredytowania ww. zobowiązania trwał od dnia 1 grudnia 2020 r. do 30 czerwca 2030 r.

Zgodnie z wyjaśnieniami p. Jadwigi Janik, Skarbnika Gminy Konopiska środkami z ww. kredytu planowano spłatę rat w wysokości 136.382,00 zł wynikających z umowy kredytowej z Bankiem Spółdzielczym w Konopiskach nr 1/GI/2018/172 z dnia 20 lipca 2018 r. oraz w wysokości 163.618,00 zł wynikających z umowy kredytowej z Międzypowiatowym Bankiem Spółdzielczym w Myszkowie nr 001/19/KD009 z dnia 29 maja 2019 r.

Zgodnie z przedstawionymi kontrolującym wyliczeniami kosztów obsługi ww. zobowiązań, wcześniejsza spłata zobowiązań, która przypadłaby po roku budżetowym, na który uchwalono budżet środkami pochodzącymi z nowego zobowiązania nie skutkowałą obniżeniem łącznego kosztu obsługi długu w całym okresie spłaty ww. zobowiązań. Nie został zatem spełniony warunek, o którym mowa w art. 243 ust. 3b ustawy o finansach publicznych.

Zadania w zakresie przygotowywania projektu wieloletniej prognozy oraz jej zmian należały do p. Jadwigi Janik, Skarbnika Gminy Konopiska. W myśl art. 230 ust. 1 i ust. 2 ustawy o finansach publicznych, inicjatywa w sprawie sporządzenia projektu uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej i jej zmiany oraz przedłożenie jej organowi stanowiącemu należały do p. Jerzego Żurka, Wójta Gminy Konopiska.

Wniosek nr 7

W przedkładanych Radzie Gminy Konopiska projektach uchwał w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej prawidłowo wykazywać wartość wyłączeń wynikających ze spłaty kredytów i pożyczek zaciągniętych w związku z umową zawartą na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego w co najmniej 60% ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, w części odpowiadającej wydatkom na wkład krajowy finansowanych tymi zobowiązaniami oraz wcześniejszej spłaty zobowiązań, która przypadłaby po roku budżetowym, na który uchwalono budżet środkami pochodzącymi z nowego zobowiązania, jeżeli obniża to łączny koszt obsługi długu w całym okresie spłaty, stosownie do art. 243 ust. 3a oraz 3b w związku z art. 243 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305).

- *W Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Konopiska na lata 2021 - 2031 podjętej uchwałą Nr 227/XXVI/2020 Rady Gminy Konopiska z dnia 22 grudnia 2020 r., która weszła w życie 1 stycznia 2021 r., w kol. 10.6 „Spłaty, o których mowa w poz. 5.1 wynikające wyłącznie z zobowiązań już zaciągniętych” ujęto w poszczególnych latach budżetowych wartości z tytułu spłaty rat zaciągniętych kredytów i pożyczek w innych kwotach niż wynikające z obowiązujących na dzień 1 stycznia 2021 r. harmonogramów spłat ww. zobowiązań wynikających z zawartych przez Gminę Konopiska umów kredytów i pożyczek.*

Zgodnie z art. 226 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.) wieloletnia prognoza finansowa powinna być realistyczna i określać dla każdego roku objętego prognozą co najmniej przychody i rozchody budżetu jednostki samorządu terytorialnego, z uwzględnieniem długu zaciągniętego oraz planowanego do zaciągnięcia.

W kolumnie 10.6 wieloletniej prognozy finansowej nie uwzględniono kwot pożyczek zaciągniętych, ale nieotrzymanych na dzień 1 stycznia 2021 r. w wysokości ogółem 48.000,00 zł. Kwoty te wynikały z:

- umowy pożyczki nr 184/2019/OA/poe/P zawartej w dniu 25 września 2019 r. pomiędzy Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach a Gminą Konopiska w kwocie 212.000,00 zł (z tego 188.000,00 zł w 2019 r., a 24.000,00 zł w 2020 r.) z przeznaczeniem na dofinansowanie zadania pod nazwą: Modernizacja źródeł ciepła w budynkach jednorodzinnych na terenie Gminy Konopiska w ramach Programu Ograniczenia Emisji dla Gminy Konopiska – etap I. Aneks nr 1 do ww. umowy, podpisanym w dniu 12 października 2020 r., dokonano zmiany harmonogramu spłat, tj. do dnia 30 września 2025 r. I transza pożyczki wpłynęła na rachunek bankowy Gminy Konopiska 4 października 2019 r. w wysokości 188.000,00 zł, wpływ II transzy pożyczki przewidziano na rok 2021. Nie wykazano spłaty w wysokości 24.000,00 zł w 2025 r.*
- umowy pożyczki nr 174/2020/317/OA/poe/P zawartej w dniu 4 sierpnia 2020 r. pomiędzy Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach a Gminą Konopiska, z przeznaczeniem na dofinansowanie zadania pn. „Modernizacja źródeł ciepła w budynkach jednorodzinnych na terenie Gminy Konopiska w ramach Programu Ograniczenia Emisji dla Gminy Konopiska – etap II” w wysokości 200.000,00 zł, z tego 176.000,00 zł w 2020 r. oraz 24.000,00 zł w 2021 r. Spłatę pożyczki przewidziano od 30 czerwca 2022 r. do 31 marca 2026 r. (16 rat). Pierwsza transza pożyczki w wysokości 176.000,00 zł wpłynęła na rachunek bankowy gminy w dniu 22.09.2020 r. W kol. 10.6 nie wykazano spłat rat kapitałowych w wysokości: 11.500 w 2025 r. oraz 12.500 zł w 2026 r.*

Zadania w zakresie przygotowywania projektu wieloletniej prognozy oraz jej zmian należały do p. Jadwigi Janik – Skarbnika Gminy Konopiska.

Wniosek nr 8

Zapewnić uwzględnianie w Wieloletniej Prognozie Finansowej rzetelnych (obiektywnych) wartości, tj. wynikających z zawartych umów, w zakresie spłat rat kredytów i pożyczek przez Gminę Konopiska, mając na uwadze art. 226 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305) oraz postanowienia załącznika nr 1 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 10 stycznia 2013 r. w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 83) oraz wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy w Konopiskach w zakresie przygotowywania projektów Wieloletniej Prognozy Finansowej, mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.

W zakresie rachunkowości i księgowości:

- W latach 2017 - 2021 (do dnia zakończenia kontroli) prowadzono wspólne księgi rachunkowe dla budżetu Gminy Konopiska (organu) oraz dla Urzędu Gminy*

(jednostki). Taki sposób prowadzenia ksiąg rachunkowych był niezgodny z zasadami funkcjonowania kont dla budżetu i urzędu, stanowiącym odpowiednio załącznik nr 2 i załącznik nr 3 do zarządzenia Nr 134/2019 Wójta Gminy Konopiska w sprawie ustalenia zasad rachunkowości dla Urzędu Gminy Konopiska z dnia 31 grudnia 2019 r. ze zm. Poprzednio w tym zakresie obowiązywały zasady rachunkowości ustalone zarządzeniem Nr 93/2013 Wójta Gminy Konopiska z 4 grudnia 2013 r. ze zm.

Było to również niezgodne z zasadami funkcjonowania kont organu i jednostki określonymi w Załącznikach Nr 2 i Nr 3 do niżej wymienionych rozporządzeń:

- Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r., poz. 289 z późn. zm.),

- Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r., poz. 1911 z późn. zm.).

Stosownie do art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm.), jednostki obowiązane są stosować przyjęte zasady (politykę) rachunkowości, rzetelnie i jasno przedstawiając sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy.

Powyższe polegało na prowadzeniu jednego dziennika obrotów dla wszystkich operacji dotyczących budżetu oraz urzędu.

Ponadto, w księgach rachunkowych na kontach 132 – „Rachunek lokat terminowych” i 141 – „Środki pieniężne w drodze”, ujmowano operacje gospodarcze dotyczące zarówno budżetu jak i urzędu związane z lokowaniem środków pieniężnych z rachunku budżetu oraz z rachunku depozytów.

Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników Referatu Finansów ustawienia programu księgowego jakiego nie dają możliwości sporządzenia ksiąg rachunkowych z podziałem na konta urzędu i organu

Zadania w zakresie prowadzenia ewidencji księgowej dla budżetu i urzędu należały do pracowników Referatu Finansów (zadania związane z prowadzeniem księgowości urzędu należały do Zastępcy Skarbnika Gminy Konopiska). Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Jadwiga Janik – Skarbnik Gminy Konopiska.

Wniosek nr 9

Zapewnić prowadzenie ksiąg rachunkowych dla budżetu Gminy Konopiska (organ) oraz dla urzędu Gminy Konopiska (jednostka) odrębnie, tj. stosownie do zasad funkcjonowania kont organu i urzędu określonych w planach kont dla budżetu i urzędu ustalonych zarządzeniem Nr 134/2019 Wójta Gminy Konopiska w sprawie ustalenia zasad rachunkowości dla Urzędu Gminy Konopiska z dnia 31 grudnia 2019 r. ze zm. oraz określonych w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami

Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 342), mając na uwadze art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r., poz. 217 z późn. zm.).

- W latach 2017 - 2021 (do dnia zakończenia kontroli) operacje gospodarcze związane z lokowaniem środków pieniężnych z rachunku budżetu na rachunku lokaty ujmowane były na koncie 132 – „Rachunek lokat terminowych” w korespondencji z kontem 141 – „Środki pieniężne w drodze”, zamiast na koncie 133 – „Rachunek budżetu”.

Powyższe było niezgodne z zasadami funkcjonowania konta 133 – „Rachunek budżetu” zawartymi w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 289 z późn. zm.), a następnie w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1911 z późn. zm.) oraz zasadami funkcjonowania konta 133 – „Rachunek budżetu” ustalonymi w obowiązującym w Gminie Konopiska planie kont dla budżetu wprowadzonym zarządzeniem Nr 134/2019 Wójta Gminy Konopiska z dnia 31 grudnia 2019 r. ze zm. W ww. planie kont ustalono, że konto 133 służy do ewidencji operacji pieniężnych dokonywanych na bankowych rachunkach budżetu. Zapisy na koncie są dokonywane wyłącznie na podstawie dokumentów bankowych, w związku z czym musi zachodzić zgodność zapisów między jednostką a bankiem. Na koncie 133 ujemuje się również lokaty dokonywane z rachunku budżetu.

Konto 132 – „Rachunek lokat terminowych”, jak i konto 141 – „Środki pieniężne w drodze” przyjęto do stosowania w planie kont dla budżetu i urzędu.

Zgodnie z przyjętymi zasadami, zapisy na kontach analitycznych do konta 132 są dokonywane wyłącznie na podstawie dowodów bankowych i muszą być zgodne z zapisami księgowości banku. Konto 132 posiada konta analityczne. Konto 132 – 2 służy do ewidencji lokat terminowych środków budżetowych. Na stronie Wn konta 132-2 ujemuje się wpływy środków pieniężnych na rachunek lokat terminowych oraz dopisane odsetki bankowe. Na stronie Ma ujemuje się przelewy środków z rozwiązyanych lokat terminowych. Konto 132 może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan środków pieniężnych na rachunku lokat terminowych. Zgodnie z opisem operacji na ww. koncie, przekazanie środków z rachunku podstawowego na rachunki lokat terminowych są ujmowane na stronie Wn konta 132 w korespondencji ze strona Ma konta 141, zwrot środków z rachunku lokat terminowych na rachunek podstawowy ujemuje się na stronie Wn konta 141 i stronie Ma konta 132.

Zadania w zakresie opracowania projektu polityki (zasad) rachunkowości, ewidencjonowania operacji gospodarczych dotyczących środków pieniężnych na rachunkach bankowych należały do pracowników Referatu Finansów. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Jadwiga Janik – Skarbnik Gminy Konopiska.

Wniosek nr 10

Dostosować obowiązującą w jednostce politykę rachunkowości w zakresie ewidencjonowania operacji gospodarczych związanych z lokowaniem wolnych środków pieniężnych ustaloną w założowym planie kont dla budżetu wprowadzonym zarządzeniem Nr 134/2019 Wójta Gminy Konopiska z dnia 31 grudnia 2019 r. ze zm. do zgodności z zasadami funkcjonowania kont zawartymi w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 342) oraz ujmować lokaty środków pieniężnych z rachunku budżetu w ewidencji konta 133 „Rachunek budżetu”, zgodnie z zasadami funkcjonowania tego konta określonymi w załączniku nr 2 do ww. rozporządzenia, mając na uwadze art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r., poz. 217 z późn. zm.).

- *W latach 2019 - 2020 zaniechano bieżącego ewidencjonowania w księgach rachunkowych Urzędu Gminy Konopiska zmian w stanie środków trwałych na koncie 011 „Środki trwałe” związanych z podziałem, sprzedażą, zamianą i nabyciem nieruchomości gminnych. Naruszono tym art. 20 ust. 1, art. 24 ust. 5 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2018 r., poz. 395 z późn. zm.).*

Zgodnie z przytoczonymi przepisami, do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym. Księgi uznaje się za prowadzone bieżąco, jeżeli pochodzące z nich informacje umożliwiają sporządzenie w terminie obowiązujących jednostkę sprawozdań finansowych i innych sprawozdań. Naruszono tym również zasady funkcjonowania konta 011 określone w załączniku nr 3 do:

- obowiązującego od dnia 1 stycznia 2018 r. rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r., poz. 1911 z późn. zm.),

- rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczegółowych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r., poz. 289 z późn. zm.).

Było to również niezgodne z zasadami określonymi w planie kont wprowadzonym zarządzeniem Nr 134/2019 Wójta Gminy Konopiska z dnia 31 grudnia 2019 r. ze zm., oraz poprzednio obowiązującym w tym zakresie zarządzeniu Nr 93/2013 Wójta Gminy Konopiska z dnia 4 grudnia 2013 r. ze zm.

Powyższe dotyczyło:

- dziewięciu działek zbytych w 2019 r. o łącznej wartości księgowej 33.132,94 zł, które zdjęto z ewidencji środków trwałych z konta 011, z opóźnieniem wynoszącym od 10 do 20 miesięcy po dniu zawarcia umowy przeniesienia własności nieruchomości. Nieruchomości wyksięgowano na podstawie pisma sporządzonego przez Specjalistę ds. Gospodarki

Mieniem Komunalnym z dnia 29.09.2020 r. i przekazanego w dniu 30 września 2020 r. (dokument nr 266/9/2020),

- jednej umowy zamiany działki gminnej nr 2404/8 o pow. 2.1980 ha o wartości księgowej 65.944,00 zł, na działki nabyte od Gminy przez osoby fizyczne na podstawie aktu notarialnego z dnia 22 października 2019 r. (wartość nabytych działek 1.077.900,00 zł). Operacje gospodarcze związane z zamianą nieruchomości ujęto w ewidencji z datą 30 września 2020 r. (dokument nr 266/9/2020),

- jednej działki o nr 26/26 o wartości księgowej 96.520,00 zł, zbytej w 2019 r. na podstawie aktu notarialnego z dnia 2 lipca 2019 r., wyksięgowanej z ewidencji środków trwałych w dniu 30 czerwca 2020 r. na podstawie warunkowej umowy sprzedaży z dnia 5 czerwca 2020 r., zamiast po zawarciu umowy przeniesienia własności z dnia 2 lipca 2020 r. (dokument nr Gn.6840.11.2020),

- ujęcia zmian w ewidencji środków trwałych dotyczących podziału działek gminnych na podstawie:

- decyzji z 29 maja 2017 r. i decyzji z 2 lipca 2018 r. w dniu 30 września 2020 r. (dokument nr 266/9/2020),

- decyzji z 16 września 2019 r., w dniu 30 czerwca 2020 r. (dokument GN 6840.11.2020),
W konsekwencji ww. operacji sprzedaży/nabycia nie wykazano w bilansie jednostki Urzędu Gminy Konopiska sporządzonym według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r.

Dokonując weryfikacji konta 011 – 0 – „Grunty” wg stanu na 31 grudnia 2019 r. nie stwierdzono w tym zakresie różnic inwentaryzacyjnych. Dane do bilansu Urzędu Gminy Konopiska wg. stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. przygotowali pracownicy Referatu Finansów. Bilans Urzędu podpisali: p. Jadwiga Janik – Skarbnik Gminy Konopiska oraz p. Iwona Lisek – Zastępca Wójta Gminy Konopiska.

Zgodnie z obowiązującą Instrukcją obiegu, kontroli i archiwizowania dokumentów księgowych w Urzędzie Gminy Konopiska, wprowadzoną zarządzeniem Nr 135/2019 Wójta Gminy Konopiska z dnia 31 grudnia 2019 r., w przypadku dokumentów ruchu środków trwałych należy bezwzględnie przestrzegać terminowości obiegu dokumentów, w taki sposób aby przekazanie do zaksięgowania dokumentów dotyczących zdarzeń, które wystąpiły w danym miesiącu nastąpiło nie później niż do piątego dnia miesiąca następnego. Za terminowość obiegu dokumentów dyscyplinarnie odpowiadają pracownicy właściwi dla danego etapu obiegu.

Przyczyną ww. nieprawidłowości, był brak przekazania przez pracownika ds. gospodarki nieruchomościami do Referatu Finansów prawidłowej informacji dotyczącej danego zdarzenia gospodarczego w zakresie zmian środków trwałych.

Ponadto, w informacji o stanie mienia za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 r., wykazano dane dotyczące wartości gruntów ujętych w ewidencji księgowej wg. stanu na dzień 31 grudnia 2019 r., gdzie nie ujęto opisanych powyżej zmian w stanie środków trwałych, natomiast w części dotyczącej zmian w stanie mienia, wykazano także zbycia/nabycia i zamiany faktycznie dokonane w 2019 r., które ujęte zostały w ewidencji księgowej dopiero w czerwcu i wrześniu 2020 r.

Zgodnie z art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.), informacja o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego zawiera m.in. dane dotyczące przysługujących jednostce praw własności, jak również dane o zmianach w stanie mienia komunalnego, w zakresie określonym w lit. a i b, od dnia złożenia poprzedniej informacji.

Zadania związane z przygotowaniem nieruchomości do sprzedaży, sprzedaż nieruchomości, przekazywaniem danych w tym zakresie do księgowości oraz przygotowaniem danych do Informacji o stanie mienia należały do obowiązków pracownika zatrudnionego do czerwca 2020 r. na samodzielnym stanowisku ds. Gospodarki Nieruchomościami. Pracownik podlegał bezpośrednio p. Jerzemu Żurkowi - Wójtowi Gminy Konopiska.

Prowadzenie ewidencji środków trwałych należało do obowiązków pracowników Referatu Finansów. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Jadwiga Janik – Skarbnik Gminy Konopiska.

Nieprawidłowości w zakresie braku bieżącego ujmowania operacji związanych z nabyciem i zbyciem nieruchomości Gminy Konopiska, stwierdzono również w trakcie poprzedniej kontroli, co znalazło odzwierciedlenie w wystąpieniu pokontrolnym Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, Znak: WK-610/15/4/17 z dnia 1 sierpnia 2017 r.

Wniosek nr 11

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Konopiska w zakresie terminowego przekazywania informacji o zmianach w stanie środków trwałych oraz bieżącego ujmowania tych zmian w księgach rachunkowych, celem zapewnienia prezentacji tych danych w sprawozdaniu finansowym jednostki Urzędu Gminy oraz prawidłowego sporządzania informacji o stanie mienia, stosownie art. 20 ust. 1, art. 24 ust. 5 pkt 1, art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r., poz. 217 ze zm.), art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r., poz. 305), oraz zasad funkcjonowania konta 011 określonych w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r., poz. 342) oraz w zakładowym planie kont ustalonym zarządzeniem Nr 134/2019 Wójta Gminy Konopiska z dnia 31 grudnia 2019 r. ze zm., mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305).

- *W latach 2017 - 2019 nieprawidłowo klasyfikowano wydatki budżetowe z tytułu prowizji bankowych, wynikające z zawartych umów kredytów, czym naruszono postanowienia rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1053 z późn. zm.). Zgodnie z § 1 ww. rozporządzenia, ustala się klasyfikację wydatków publicznych, według: 1) działów, zgodnie z załącznikiem nr 1 do rozporządzenia, rozdziałów, zgodnie z załącznikiem nr 2 do rozporządzenia, paragrafów wydatków i środków, zgodnie z załącznikiem nr 4 do rozporządzenia.*

Wydatki z tytułu prowizji nieprawidłowo ujmowano w dziale 750 „Administracja publiczna”, rozdziale 75023 „Urzędy Gmin”, § 4300 „Zakup usług pozostałych”, zamiast w dziale 757 „Obsługa długu publicznego”, rozdziale 75702 „Obsługa papierów wartościowych, kredytów i pożyczek oraz innych zobowiązań jednostek samorządu terytorialnego zaliczanych do tytułu dłużnego - kredyty i pożyczki”, § 8010 „Rozliczenia z bankami związane z obsługą długu publicznego”.

Dotyczyło to wydatków dotyczących prowizji:

- zapłaconej w dniu 15 listopada 2017 r. w kwocie 3.096,49 zł, wynikającej z umowy o kredyt nr 3/GI/2017/172 zawartej z Bankiem Spółdzielczym w Konopiskach 15 listopada 2017 r.,
- zapłaconej w dniu 15 listopada 2017 r. w kwocie 1.460,15 zł, wynikającej z umowy o kredyt inwestycyjny Nr 4/GI/2017/172 zawartej z Bankiem Spółdzielczym w Konopiskach 15 listopada 2017 r.,
- zapłaconej w dniu 27.12.2017 r. w kwocie 2.064,51 zł, wynikającej z umowy o kredyt inwestycyjny Nr 5/GI/2017/172 zawartej z Bankiem Spółdzielczym w Konopiskach 27 grudnia 2017 r.,
- zapłaconej w dniu 25.11.2019 r. w kwocie 4.000,00 zł, wynikającej z umowy o kredyt otwarty w rachunku kredytowym Nr 2/GB/2019/172, zawartej z Bankiem Spółdzielczym w Konopiskach 25 listopada 2019 r.

Dekretacji wydatku w odniesieniu do wskazanej klasyfikacji budżetowej dokonywał w tym okresie pracownik Referatu Finansów. Do zadań p. Jadwigi Janik – Skarbnika Gminy Konopiska należało dokonywanie wstępnej kontroli zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym oraz nadzór nad pracownikami Referatu Finansów. W latach 2020 - 2021 (do dnia kontroli) wydatki z tytułu prowizji bankowych nie wystąpiły.

Wniosek nr 12

Zapewnić stosowanie prawidłowej klasyfikacji budżetowej do wydatków z tytułu prowizji od zawartych umów w sprawie zaciągnięcia kredytów, stosownie do postanowień rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1053 z późn. zm.).

W zakresie dotacji dla jednostek spoza sektora finansów publicznych:

- *W 2020 r. nieprawidłowo przeprowadzono kontrolę sprawozdania końcowego z wykonania przez Gminny Klub Sportowy „LOT” Konopiska zadania publicznego w dziedzinie kultury fizycznej i sportu oraz wykorzystania dotacji w kwocie 130.594,24 zł na realizację tego zadania przyznanej zgodnie z umową nr 3/2019 zawartą w dniu 5 marca 2019 r. Powyższym naruszono art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2019 r. poz. 668 z późn. zm.), w myśl którego organizacje pozarządowe przyjmując zlecenie realizacji zadania publicznego zobowiązują się do wykonania zadania publicznego w zakresie i na zasadach określonych w umowie odpowiednio o wsparcie realizacji zadania publicznego lub o powierzenie realizacji zadania publicznego. Zgodnie z art. 251 ust. 4 ustawy z dnia 27 stycznia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.), wykorzystanie dotacji następuje w szczególności przez zapłatę za zrealizowane zadania, na które dotacja była udzielona, albo, w przypadku gdy odrębne przepisy stanowią o sposobie udzielenia i rozliczenia dotacji, wykorzystanie następuje przez realizację celów wskazanych w tych przepisach.*

Z ostatecznej wersji sprawozdania złożonego przez ww. klub sportowy w dniu 27 maja 2020 r. wynikało, iż w stanowiącym część składową sprawozdania „Zestawieniu faktur (rachunków) związanych z realizacją zadania” dokonano podziału jedynie na Koszty merytoryczne oraz Koszty obsługi zadania publicznego. Ponadto, nie przypisano

poszczególnych numerów faktur do numeru działania zgodnie z harmonogramem/numerem pozycji zgodnie z rozliczeniem wydatków, tj. wyodrębniając Koszty merytoryczne w podziale na: 1. Wynagrodzenie trenerów drużyny seniorów, 2. Wynagrodzenie trenerów grup młodzieżowych, 3. Opłaty sędziowskie związków sportowych, 4. Opłaty licencyjne, 5. Zakup sprzętu sportowego, 6. Zakup art. spożywczych, wody mineralnej, wyżywienia podczas wyjazdów, 7. Transport zawodników i dokumentów do OZPN, 8. Zakup leków i leczenie zawodników; w zakresie Kosztów obsługi zadania publicznego w podziale na: 1. Obsługa finansowa, 2. Obsługa medyczna, 3. Drukowanie plakatów, zakup pucharów, dyplomów, upominków, 4. Konserwacja boiska i aeracja obiektu, zakup nawozów i wapna, gospodarz, modernizacja oświetlenia klubu, naprawa pomieszczeń klubu, wywóz nieczystości; 5. Zakup środków utrzymania czystości w klubie i na obiektach sportowych.

Powyższe naruszało załącznik nr 5 „Wzór. Sprawozdanie z wykonania zadania publicznego, do rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 17 sierpnia 2016 r. w sprawie wzorów ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań (Dz. U. 2016 poz. 1300). Zgodnie ze wzorem ustalonym ww. załącznikiem, część 5 sprawozdania „Zestawienie faktur (rachunków) związanych z realizacją zadania publicznego” powinna zawierać m. in. numery dokumentu księgowego oraz numery działania zgodnie z harmonogramem/ numer pozycji zgodnie z rozliczeniem wydatków.

W myśl § 2 rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu do Spraw Pożytku Publicznego w sprawie wzorów ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań z dnia 24 października 2018 r. (Dz. U. z 2018 r. poz. 2057) do zadań publicznych realizowanych w trybie konkursu ofert ogłoszonego do dnia 1 marca 2019 r. stosuje się przepisy dotychczasowe. Zatem do sprawozdania z realizacji niniejszego zadania publicznego zastosowanie miały przepisy rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 17 sierpnia 2016 r. w sprawie wzorów ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań (Dz. U. 2016 r., poz. 1300).

Z Rozliczenia wydatków poniesionych w roku 2019 stanowiącego część składową Sprawozdania z wykonania zadania publicznego wynikało również, że ww. Klub Sportowy faktycznie poniósł wydatki w innych kwotach niż wydatki wynikające z zestawienia rachunków/faktur. Przedmiotowe sprawozdanie przyjęto bez uwag, a przyznaną dotację rozliczono, mimo iż, wykazane w rozliczeniu wydatków rodzaje kosztów nie pokrywały się ze zliczonymi wysokościami kosztów wynikającymi z zestawienia rachunków/faktur. W zestawieniu rachunku/faktur nie uszczegółowiono, której pozycji Rozliczenia wydatków dana faktura odpowiada.

Zasadność poniesienia wydatku na „kurs szkoleniowy trenera” (poz. 82 zestawienia faktur, koszt całkowity 1.230,00 zł, w tym z dotacji 880,00 zł), nie wynikała ani z Rozliczenia wydatków sprawozdania z wykonania zadania publicznego, ani z Kalkulacji kosztów załączonej do umowy nr 3/2019 z dnia 5 marca 2019 r. zawartej pomiędzy Gminą Konopiska, reprezentowaną przez p. Jerzego Żurka, Wójta Gminy Konopiska, a GLKS „LOT”, jak również pkt 4 załącznika do zarządzenia Nr 6/2019 Wójta Gminy Konopiska z dnia 8 stycznia 2019 r. w sprawie ogłoszenia otwartego konkursu ofert na realizację zadań w dziedzinie kultury fizycznej i sportu w 2019 r.

Zgodnie z pkt 4 ww. zarządzenia koszty pokrywane z dotacji to: koszty bezpośrednie: zakup materiałów i usług związanych z organizacją imprez, zakup niezbędnego sprzętu sportowego, zakup strojów sportowych i obuwia, zakup nagród rzeczowych, dyplomów, pucharów, transport na zawody, zgrupowania i imprezy sportowe, noclegi podczas wyjazdów na zawody i zgrupowania sportowe, opłaty sędziowskie, wynajem obiektów oraz

urządzeń sportowych i rekreacyjnych, wynagrodzenia trenerów, instruktorów, obsługa medyczna, ubezpieczenie uczestników i imprez sportowych, obsługa techniczna, opłaty licencyjne i startowe, zakup niezbędnych materiałów i usług, między innymi środki i artykuły do utrzymania terenu i bazy sportowej paliwo (do kosiarek), woda, napoje, środki chemiczne, wapno, środki doraźnej pomocy medycznej, usługi poligraficzne, usługi fotograficzne oraz koszty pośrednie: (do 30% wartości udzielonej dotacji ogółem): wyżywienie podczas wyjazdów na zawody i zgrupowania sportowe, wyżywienie podczas organizowanych imprez sportowych, obsługa księgowa i organizacyjno-administracyjna, opłaty pocztowe, skarbowe, administracyjne, bankowe, itp., zakup niezbędnych materiałów i urządzeń biurowych, zakup części, naprawa, sprzętów biurowych, sportowych, delegacje związane z organizacją. Za prawidłowe uznano również rozliczenie wydatków poniesionych na „środki czystości”, podczas gdy z Kalkulacji kosztów załączonej do umowy wynika, iż nie stanowią one „Kosztów merytorycznych”, lecz jedną z pozycji Kosztów obsługi zadania publicznego, w tym koszty administracyjne.

W dniu 12 marca 2020 r. GLKS „LOT” Konopiska dokonał zwrotu niewykorzystanej dotacji w wysokości 2.026,42 zł oraz zapłaty odsetek za nieterminowy zwrot dotacji w wysokości 27,59 zł.

W złożonych wyjaśnieniach pracownik merytoryczny Urzędu Gminy w Konopiskach poinformował o konieczności skontaktowania się w Zarządem GLKS „LOT”, ponownego przeanalizowania dokumentów źródłowych w celu kontroli i weryfikacji kosztów faktycznie poniesionych przez wskazany klub sportowy oraz prawdopodobnej konieczności złożenia korekty sprawozdania za 2019 r. przez GLKS „LOT” w Konopiskach. Po zakończeniu kontroli inspektorów Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, pismem nr Os.524.1.2021 z dnia 29 marca 2021 r., Wójt Gminy Konopiskach zwrócił się do Prezesa Gminnego Ludowego Klubu Sportowego „LOT” w Konopiskach z prośbą o niezwłoczne złożenie korekty sprawozdania i ustosunkowanie się do zarzutów i pytań, jakie pojawiły się w trakcie kontroli.

Zadania związane ze sprawami z zakresu zlecania organizacjom pozarządowym realizacji zadań publicznych na zasadach określonych w ustawie (program współpracy, konkursy, umowy, sprawozdania) należały do specjalisty ds. oświaty i organizacji pozarządowych Urzędu Gminy w Konopiskach.

Wniosek nr 13

Zapewnić prawidłowe rozliczanie dotacji przekazywanych z budżetu Gminy Konopiska, stosownie do art. 16 ust. 1, ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r., poz. 1057 z późn. zm.), postanowień rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu do Spraw Pożytku Publicznego w sprawie wzorów ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań (Dz. U. z 2018 r. poz. 2057) oraz art. 251 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r., poz. 305) oraz wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Konopiska w ww. zakresie, mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r., poz. 305).

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r., poz. 2137), sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, **w terminie 30 dni** od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków pokontrolnych zawartych w niniejszym wystąpieniu przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń **w zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4 ustawy** z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Zastrzeżenia można wносить do **Kolegium** tutejszej Izby, **w terminie 14 dni** od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Prezes
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Katowicach
Daniel Kołodziej

Elektronicznie podpisany przez Daniel Kołodziej